

Meriluonto kiittää kierrättäjää

Ehdotus

Uudenlaisia roskiksia keskustaan! - Eteläisen Helsingin / keskustan alueelle lisätään tuntuvasti roskiksia erilaisille jätteille.

Äänet: **1901**

Vastuutaho: **Kaupunkiympäristö KYMP**

Suurpiiri: **Eteläinen**

Teema: **Puistot ja luonto**

Budjetti: **40 000 €**

Toteutussuunnitelma

Ehdotus toteutetaan vuoden 2023 aikana kokeilulla, jossa selvitetään, miten hyvin kaupunkilaiset ja muut Helsingissä liikkujat lajittelevat roskansa, jotka syntyvät yleisillä alueilla, kuten puistoissa. Tähän asti isona haasteena on ollut se, että roskat ylipäättään laitetaan roska-astiaan. Kokeilulla halutaan selvittää, lajitellaanko roskia puistoissa, jos erilaisia roska-astioita on tarjolla.

Lajiteltavat roskat

Kokeilussa lajiteltavat roskat ovat muovi, metalli ja lasi. Näihin roskatyyppeihin päädyttiin, koska ne voidaan kierrätää, vaikka ne olisivat likaisia tai märkiä.

Paperin ja kartongin kerääminen koettiin liian haastavaksi, sillä molemmat jakeet ovat herkkiä kosteudelle ja lialle. Ne eivät sovellu kierrätykseen märkinä ja likaisina. Puistoissa ei myöskään voida huuhtoa ja kuivata kartonkisia astioita, mikä on tärkeää kartongin kierrätyksessä. Biojätteen keräämistä ei myöskään katsottu tässä kokeilussa järkeväksi, sillä biojätettä ei synny suuria määriä yleisillä alueilla. Biojätettä syntyy eniten kotitalouksissa ruuan valmistuksesta.

Astiat ovat tarkoitettu vain puistoissa syntyvälle jätteelle. Niihin ei esimerkiksi saa tuoda kodeissa tai yrityksissä syntynyttä jätettä. Näille jätteille on omat kierrätyspaikat.

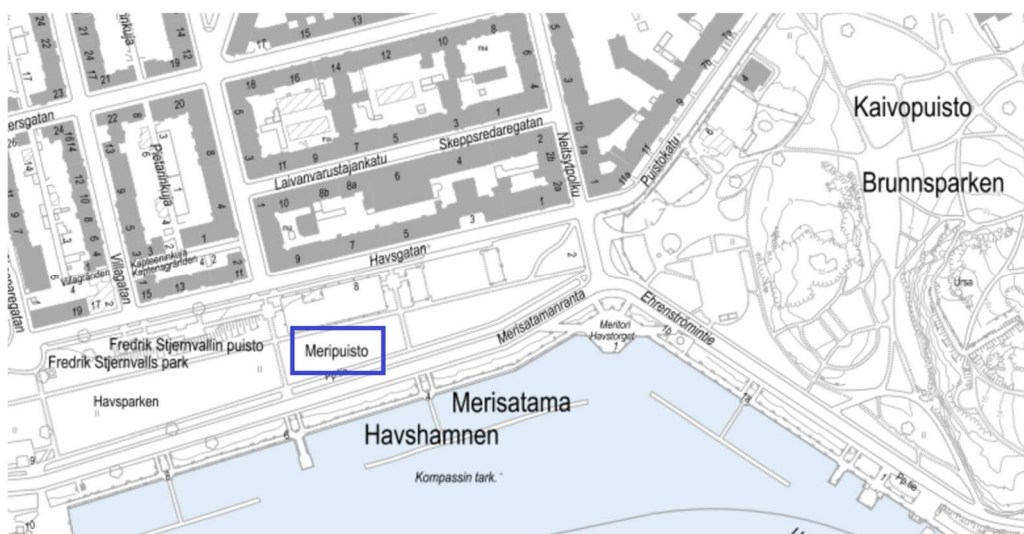
Kohteet

Kokeilulle on valittu kolme hiukan erityyppistä kohdetta eteläisestä Helsingistä. Kohteet on valittu niin, että niiden käyttö ja käyttäjäkunta hiukan poikkeaisivat toisistaan.

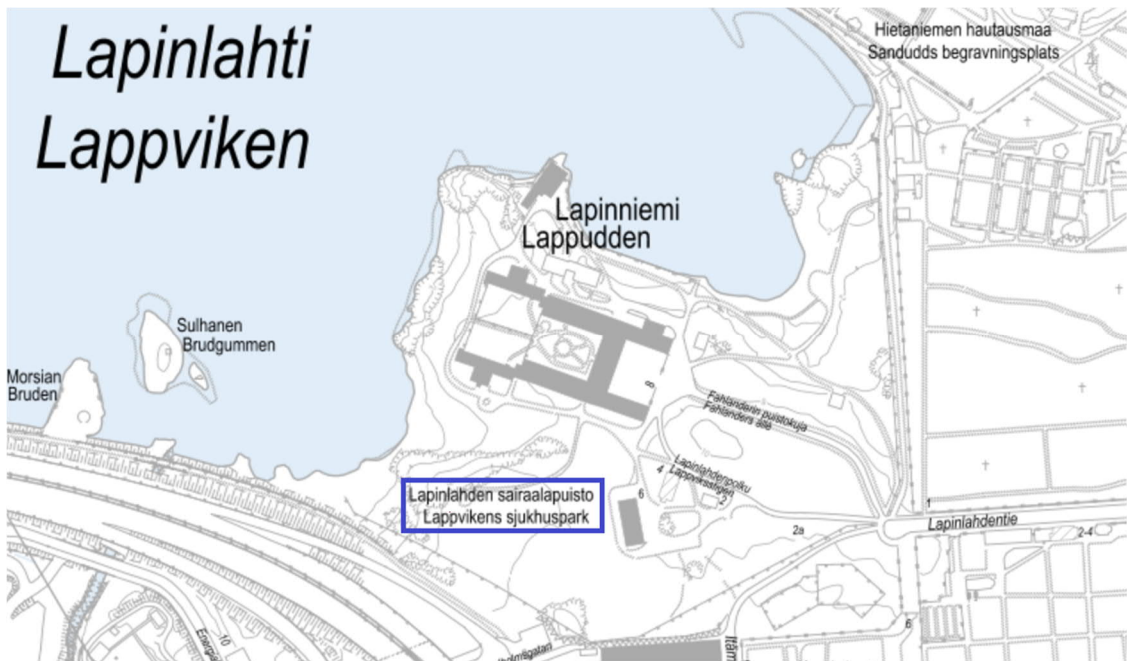
- Köydenpuonojanpuisto: Peruspuisto, jossa pieni leikkialue

- Meripuisto: Iso leikkialue, toiminnallinen alue, lapsiperheitä

- Lapinlahden sairaalapuisto: Laaja puistoalue, paljon erilaisia käyttäjiä ja toimintoja

Astiat

Malli

Kokeilussa käytetään Helsingin kaupungin kalustelinjauksen mukaisia roska-astioita. Roska-astioiden malli on Helsingin kaupungin oma ja se on mallisuoja.

Ehdotuksessa yhtenä toiveena oli astiat, joihin linnut eivät pääse. Koska kyseessä on vain lyhytaikainen kokeilu, koettiin parhaaksi käyttää kalustelinjauksen mukaisia astioita, joissa ei ole kansia tai luokkuja kyseisessä kokoluokassa. Astiat haluttiin pitää melko pieninä, jotta arvion teko niiden sisältämästä jätteestä olisi helpompaa ja tyhjennys onnistuu manuaalisesti. Astioiden koko ja malli piti myös sovittaa olemassa olevaan budjettiin. Koska kerättävissä jakeissa ei ole biojätettä, ei kannellisia tai luukullisia astioita katsottu tarpeellisiksi.

Jos olisi haluttu luukullinen tai kannellinen astia kyseisessä kokoluokassa, olisi käytettävä astiamalli pitänyt kilpailuttaa. Tämä olisi venyttänyt kokeilun toteutusta sekä syönyt hankkeen budjettia, jolloin itse kokeiluun olisi jäänyt vähemmän rahaa.

Astioista löytyy lisätietoa Helsingin kaupunkitilaohjeesta: <https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/hki-roska-astiamallisto-h1/>.

Astioiden yhteyteen asennetaan myös panttipullojen ja -tölkkien keräysastia.

Väri

Astiat tullaan maalauttamaan erivärisiksi, jotta ne erottuvat tavallisista jäteastioista ja on helppo tunnistaa, mikä jäte kuuluu mihin astiaan.

Värit:

- **metalli:** harmaa

RAL 7042 Traffic Grey A

- **lasi:** sininen

RAL 5015, Himmelblau

- **muovi:** oranssi

RAL 2003, Pastel Orange

Tarrat

Astioihin tulee tarrat kertomaan, mille jätteelle ne on tarkoitettu. Ohjeet tulee sekä kuvilla että tekstillä. Tekstit tulee kolmella kielellä: suomi, ruotsi ja englanti. Kuvituksena käytetään yleisimpiä puistoissa syntyviä roskia.

Tyhjennys

Astiat tyhjenetään kerran viikossa. Tyhjennyksen yhteydessä varmistetaan ja kirjataan ylös, onko jäte kierrätykseen kelpavaa eli enimmäkseen sitä, mitä lajiteltavaan jakeeseen kuuluu. Jos lajittelu on onnistunut, viedään roskat Rinki-ekopisteeseen, josta ne päätyvät uudelleen hyödynnettäväksi. Jos astioihin on laitettu sinne kuulumatonta roskaa, joudutaan koko sisältö käsittelemään sekajätteenä.

Lopputulos

Kokeilu loppuu syksyllä 2023 ja sen jälkeen kootaan tyhjennyksestä kirjattu tieto ja huomiot. Raportti kokeilun tuloksista julkaistaan loppuvuodesta 2023.

Mikäli lajittelu on pääsääntöisesti onnistunut ja voidaan todeta lajittelun kannattavan, kaupunki aloittaa suunnittelun lajittelun laajentamiseksi. Jos lajittelu taas osoittautuu enemmän kustannuksia kuin hyötyä aiheuttavaksi, eikä astioihin laiteta niihin kuuluvaa jätettä, ei lajittelua kannata ottaa käyttöön yleisillä alueilla vaan keskitytään jatkossa sekajäteastioiden riittävyteen ja toimivuuteen sekä valistukseen roskaantumisen hillitsemiseksi.